

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

Det ændringsforslag, som regeringen har nedfældet i tillægsbetænkningen og stillet i dag, er efter vor mening helt nødvendigt, idet der med dette ændringsforslag er skabt større klarhed om suverænitetsafgivelsen. De områder, hvor der afgives suverænitet, er nu præciseret i det nærmere bestemte omfang, som grundloven kræver. Vi undgår derfor forhåbentlig fremtidige debatter om overtrædelse af grundloven.

Hvis regeringen havde fastholdt sit oprindelige standpunkt om nu at afgive suverænitet på de områder inden for det retlige samarbejde, som kun er angivet med overskrifter, f.eks. civilretligt samarbejde, ville man med rette kunne sætte spørgsmålstegn ved, om betingelserne i grundlovens § 20 er opfyldt.

Det er godt, at regeringen har stillet ændringsforslaget, og det er godt, at statsministeren i tv har forsvaret det standpunkt; men det er mindre glædeligt, at udenrigsministeren vredsladent brokker sig over at være gået med til det.

Det er nu slået fast med syv tommersøm, at spørgsmålet om, hvorvidt Danmark til sin tid skal deltage i den tredje fase af ØMU'en, vil blive afgjort ved en bindende folkeafstemning. Socialdemokratiet vil kun anbefale et ja, hvis de indhøstede erfaringer fra nu og til den tid giver belæg for, at beskæftigelseshensynet vil få en stærk placering i den økonomiske politik.

Af indlæggene i tillægsbetænkningen fra de to nejpartier, Socialistisk Folkeparti og Fremskridtspartiet, fremgår det med lysende klarhed, at det vil være en uløselig opgave at finde en fællesnævner som begrundelse for et nej og dermed for de argumenter, som kan anvendes ved en eventuel genforhandling. SF argumenterer for, at miljøafsnittet er alt for svagt, og at den sociale dimension ikke er præciseret tilstrækkeligt. Fremskridtspartiet ønsker ikke, at

miljøpolitikken skal udbygges, og finder, at den sociale dimension »er direkte socialistisk. Heri bruges socialistisk terminologi som arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkeds-mæssige og sociale rettigheder.«

Således skriver Fremskridtspartiet bl.a. i sit bidrag til tillægsbetænkningen.

SF har nu offentliggjort sit længe ventede og stort opreklamerede udspil til, hvad SF ønsker opstillet som krav til en eventuel genforhandling efter et nej. Man tør nok sige, at oplægget ikke lever op til forventningerne. Uanset at SF ikke støttede det memorandum, som regeringen og Socialdemokratiet blev enige om, består en stor del af SF's forslag i en genfremsættelse af memorandumets forslag – på en række punkter i forstærket form.

Tror SF virkelig, at en ny forhandling vil kunne overbevise de andre lande om, at de skal trække deres egne opnåede forhandlingsresultater tilbage og i stedet sige ja til alt det, Danmark ønsker? Det virker mildest talt naivt.

SF kommer derfor ikke uden om at påtage sig ansvaret for, at et eventuelt nej resulterer i, at der ikke kommer noget ud af traktatforslagene, og at Danmark i fremtidens samarbejde vil blive klemt af de andre, fordi vi bliver årsag til, at det hele vælter. Det vil medføre, at optagelsesforhandlingerne for de nordiske lande, der ønsker at blive medlem, vil blive udsat på ubestemt tid.

Den anden mulighed er, at de 11 andre lande laver en ny traktat med samme indhold som Maastrichttraktaten og gennemfører den med virkning for dem.

Under alle omstændigheder vil et nej gøre det endnu vanskeligere for Danmark at få tilgodeset de synspunkter, vi har på miljøområdet, vedrørende den sociale dimension og for en hurtig forhandling om optagelse af de andre lande.

Det første resultat af et nej vil være, at de forbedringer, der er blevet enighed om på miljøområdet og for den sociale dimension, falder bort. Dengang var nejsigerne og Socialdemokraterne enige om, at bestemmelserne vedrørende miljøet var for svage. Nu har vi muligheden for forbedringer. Det er forståeligt, at Fremskridtspartiet ud fra deres reaktionære holdninger vil sige nej, men det er beklageligt, at SF vil anbefale et nej og dermed sige nej til forbedringerne.